

skrænker Nedslagtningen, thi den er nødvendig paa Grund af Foderknapheden — og der kan ikke skaffes noget ude fra hverken af Korn eller Foderkager —, men man maa ikke lukke Øjnene i og blot slagte og udføre og saa være lige glad. Jeg kunde derimod tænke mig, at det vilde være i det offentliges Interesse at sikre sig et Forraad til kommende Dage, dersom man vil give Befolkningen i dette Land nogenlunde billigt Kød.

Jeg har saa kun eet Spørgsmaal tilbage at gøre nogle Bemærkninger om, særlig henvendt til Brændselsnævnet, og her kommer jeg, som jeg sagde før, til at tale om det private Initiativ og det offentliges Indgriben. Da man i Foraaret gik til at ordne Brændselsforholdene ved Lov, var vi alle klar over, at det var paa et saare sent Tidspunkt. Jeg forstod det Udvalgs Arbejde, hvoraf jeg selv havde den Ære at være Medlem, saaledes, at det, det gjaldt om, var at faa saa meget som muligt fremskaffet ved det private Initiativ eller med andre Ord at faa alle de Mennesker, der kunde hjælpe sig selv, til at gøre dette og foretage Indkøb af det fornødne Brændsel til Vinteren. Endvidere var Spørgsmaalet om Brunkullene den Gang ret brændende, og det er særlig dette, jeg ønsker at dvæle ved, fordi det forekommer mig, at her har det offentlige grebet ind og hindret det private Initiativ i at fremskaffe det gode, som det private Initiativ kan fremskaffe. Det, man har naaet, er at hindre det private Initiativ i at arbejde, saa der ingen Brunkul er fremkommet, og endvidere har man naaet, at der af Statens Midler er brugt umaadelige Summer. Det var ikke det, man i Udvalget tænkte sig skulde ske, men nu skal naturligvis Fremtiden vise, om Brændselsnævnet her er optraadt rigtigt. Det foreløbige Resultat er altsaa, at man har forbudt det private Initiativ at virke, saa at der til Trods for stor Efterspørgsel ingen Brunkul er kommet frem, samt at man har paaført Staten en Udgift af — jeg vover at sige adskillige Hundredtusinder til Dato. Dette er jo ikke noget godt Vidnesbyrd om, hvor meget det offentlige formaar overfor det private Initiativ. Naar man har Magt til at forbyde det private Initiativ at virke, staa man naturligvis stærkt, og saa kan man naturligvis spille stor, om man vil, men naar det gaar ud over Samfundsopgaver, som det var tænkt at løse ved Udvalgets Tilrettelæggelse af en Lovgivning om Brændsel i dette Land, synes

jeg, der er handlet letsindigt ved denne Magtudfoldelse.

For nogle Dage siden var jeg til et Møde, hvor det ærede Medlem for Bornholms Amts 1ste Valgkreds udtalte, at vi her i dette Land nu var forsynede og havde Brændsel nok for 6 Maaneder. Det var ved et Møde af Mænd, der havde lagt meget Arbejde ind paa ved privat Initiativ at skaffe saa mange Brunkul til Veje som muligt og havde afsluttet Kontrakter med adskillige. De skulde levere Kullene i Vejle Havn, og de stod parate, de vedkommende havde faaet Tilladelse til at køre med private Jernbanetog, som de havde skaffet, og som var godkendte af Staten, og de var lige ved at begynde. Saa kom der fra Brændselsnævnet et Forbud imod, at de overhovedet maatte køre. Altsaa, Jernbaneadministrationen havde givet Tilladelse til at køre, og alt var klappet og klart, de havde stillet det fornødne Depositum, som man forlangte, og som var meget stort, saa kommer Forbudet fra Brændselsnævnet: der maa ingen Brunkul transporteres paa Banerne. Men saa bliver Spørgsmaalet endnu mere aktuelt derved, at der fra den ene Side og den anden Side kommer Forespørgsel, om man da ikke kan købe Brunkul, da man trænger til dem. Cementfabrikkerne vilde købe, der var ogsaa, tror jeg, Gasværker, der gerne vilde købe, og der var i det hele Efterspørgsel i stor Udstrækning. Alt sammen hjalp det ikke: det var forbudt. Og det kunde jeg endda, synes jeg, have forstaaet, dersom Brændselsnævnet var i Stand til at skaffe noget til Veje, men det har det ikke formaaet indtil denne Dag i en Grad, der er værd at nævne. Det har kun formaaet at kaste det ene Hundredtusinde ud efter det andet. Her staa jeg overfor det Svar, som det ærede Medlem (Hauge) gav disse Mennesker: Ja, nu har vi Brændsel nok for 6 Maaneder i dette Land, og derfor har Brunkul ingen Interesse for os mere.

Det er imidlertid mig og vel hele Landet bekendt, at Brændselsnævnet har eksproprieret 2 Kullejer. Ganske vist har de ingen Kul faaet af dem, men det kommer vel med Tiden, det vil jeg da i hvert Fald haabe, for ellers er der spildt for meget. Jeg ved ogsaa, at de har engageret sig med Entreprenører, som skal grave op ved Troldhede Station, hvad der ogsaa vil koste mange Hundredtusinde Kroner. Jeg ved ogsaa, at der af nogle af Brændselsnævnets Medlemmer, naturligvis for Brændselsnævnets eller for det offentliges